

SZAKMAI TÁJÉKOZTATÓ — MÉDIA

Újságíróknak

Párkapcsolati erőszak etikus médiamegjelenítése

Framelés · Áldozathibáztatás · Interjú-protokoll · Etikus tudósítás

A tudósítás, ahogy megírják, meghatározza, hogy az olvasó kit hibáztat.

A pontatlan vagy etikátlan tudósítás is károkat okozhat. Az etikus tudósítás tanulható.

01

MIÉRT SZÁMÍT A FOGALMAZÁS?

- A média mintát ad: ha a tudósítás az áldozatot hibáztatja, az olvasó is azt teszi. [\[WHO Média Irányelvek\]](#)
- A framet minden mondat felépíti: „féltékenységből megölte” vs. „meggyilkolta a partnerét”. [\[WHO Média Irányelvek\]](#)
- Az elkövető humanizálása csökkenti a feljelentési és segítségkérési hajlandóságot. [\[WHO Média Irányelvek\]](#)
- Az áldozat múltjának, viselkedésének részletezése az elkövető igazolása — nem a történet része.
- A párkapcsolati erőszakról szóló tudósítás hatással lehet arra, hogy ki mer legközelebb segítséget kérni. [\[EU 2024/1385\]](#)

A média nemcsak tájékoztat, hanem alakítja azt is, hogyan gondolkodunk a párkapcsolati erőszakról és a tudósítás módja befolyásolhatja, hogy az érintettek mennyire érzik biztonságosnak a segítségkérést. [\[WHO Média Irányelvek\]](#)

02

TIPIKUS HIBÁK ÉS ETIKUS ALTERNATÍVÁK

KERÜLENDŐ MEGFOGALMAZÁSOK

- „féltékenységből tette” — a féltékenység nem magyarázza az erőszakot. [\[Dart Center\]](#)
- „Jó apa volt, mindenki megszerette” — az erőszak és a nyilvános kép különválnak.
- „Felháborodott és elvesztette önuralmát” — az erőszak döntés, nem kontrollvesztés.
- „Ismert volt a viharos kapcsolatuk” — a kapcsolat nem magyarázza az erőszakot.
- „Szerelmi dráma”, „szenvedélybűncselekmény” — nem létező jogi kategóriák. [\[MHB ajánlás\]](#)
- „Miért nem ment el korábban?” — a kérdés hibáztat.

ETIKUS ALTERNATÍVÁK

- „[Név] meggyilkolta a partnerét” — az elkövető a cselekvő. [\[WHO Média Irányelvek\]](#)
- „Párkapcsolati erőszak esetéről van szó” — nem „tragédia”, nem „magánügy”.
- Az áldozat méltóságának megőrzése: neve, élete — ne csak az erőszak kontextusában. [\[Dart Center\]](#)
- Az elkövető felelősségét a szöveg szerkezete is fejezze ki.

A framelés nem szándékos elfogultság kérdése — automatikus szerkesztői döntés. Ezért tudatos. [\[WHO Média Irányelvek\]](#)

03

INTERJÚ ÉRINTETT SZEMÉLYEL — PROTOKOLL

Biztonság · Beleegyezés · Méltóság

- Beleegyezés és biztonság először — tisztázd, hogyan és milyen formában jelenik meg az anyag. [\[WHO Média Irányelvek\]](#)
- Ne jelenítsd meg az érintettet azonosítható módon, ha ez biztonsági kockázatot jelenthet.
- Csak a történet megértéséhez szükséges részletekre kérdezz rá — kerülj a traumatizáló kérdéseket. [\[Dart Center\]](#)
- Adj időt, ne süss — az érintett bármikor megállíthatja az interjút.
- Vedd figyelembe az érintett biztonsági szempontjait az anyag elkészítésekor.
- Lehetőség szerint tüntess fel segítségkérő elérhetőségeket az anyag végén.

Az érintett biztonsága fontosabb a sztorinál. Ha a megjelenés veszélyt jelent — az anyag nem jelenhet meg azonosítható formában. [\[WHO Média Irányelvek\]](#)

04

MIT NE ÍRJ / KÖZÖLJ?

✗ <i>Az elkövető motivációjának empátikus bemutatása.</i>	✗ „Szerelmi dráma”, „szenvedélybűncselekmény”.
✗ <i>Az áldozat viselkedésének kritikája.</i>	✗ „féltekenységből”, „hirtelen felindulásból”.
✗ <i>Az erőszakos esemény részleteinek grafikus leírása.</i>	✗ Az erőszak kölcsönös konfliktusként vagy „mindkét fél hibájaként” való bemutatása.
✗ <i>Az érintett azonosítható adatai — ha biztonságát veszélyezteti.</i>	✗ „Miért nem ment el korábban?”

05

SZAKMAI HÁTTÉR

Médiaetikai iránymutatások

[WHO – Médiaetikai Irányelvek \(IPV\)](#)

Biztonságos és etikus tudósítás párkapcsolati erőszak esetéről — WHO globális útmutató.

[Dart Center – Reporting on Violence](#)

Trauma-interjú etikája, áldozatok kérdezése, framelés.

[Híradások 10 parancsolata](#)

Magyar nyelvű útmutató a nők elleni erőszakkal foglalkozó híradásokhoz.

[MHB ajánlás \(2015\)](#)

Média- és Hírközlési Biztos ajánlása kapcsolati erőszak tudósításához.

Nemzetközi jog

EU 2024/1385	Párkapcsolati erőszak definíciója, áldozatvédelem, médiás kontextus.
Isztambuli Egyezmény	Média szerepe az erőszak normalizálásának megelőzésében (17. cikk).
CEDAW GR35	Állami és médiakötelezettségek a nők elleni erőszak kapcsán.

Megjegyzés: Magyarország az Isztambuli Egyezményt aláírta, de nem ratifikálta. Az itt hivatkozott standardokat az EU 2024/1385 irányelv és a CEDAW egyezmény azonos tartalommal írja elő.

OKIT (állami krízis)	06 80 20 55 20
Áldozatsegítő Közp. (ÁSK)	116 006
Rendőrség / távoltartás	112
NANE	06 80 505 101
Patent (jogsegély)	06 80 80 80 81